

- competence of future specialists in art specialties by means of art pedagogy]. Zhytomyr.
12. Selevko, G. (2004). *Kompetentnosti ta yikh klasyfikatsiya*. [Competencies and their classification]. Kyiv.
  13. Sydorhuk, N. G. (2015). *Porivnyal'nyy analiz ponyat' «kompetentsiya» ta «kompetentnist'» yak skladnykh psykholoho-pedahohichnykh fenomeniv*. [Comparative analysis of the concepts of «competence» and «competence» as complex psychological and pedagogical phenomena]. Vinnytsia-Kyiv.
  14. *Slovnnyk inshomovnykh sliv*. (2000). [Dictionary of foreign words]. Kyiv.
  15. *Slovnnyk ukrayins'koyi movy*. (1973). [Dictionary of the Ukrainian language]. Kyiv.
  16. Yudzionok, N. M. (2011). *Formuvannya profesynoyi kompetentnosti maybutn'oho vchytelya v muzychno-interpretatsiyniy diyal'nosti*. [Formation of professional competence of the future teacher in music-interpretation activity]. Odesa.
  17. *Commission Staff Working Document Accompanying the Document Proposal for a Council*

Recommendation on Key Competences for Life-Long Learning. (2018). [Commission Staff Working Document Accompanying the Document Proposal for a Council Recommendation on Key Competences for Life-Long Learning].

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ЧЕРКАСОВ Володимир Федорович – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри музичного мистецтва Комунального закладу вищої освіти «Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради.

Наукові інтереси: музична освіта в країнах-членах Європейського Союзу.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

SHERKASOV Volodymyr Fedorovych – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department of Musical Art of the Communal Institution of Higher Education «Academy of Culture and Arts» of the Transcarpathian Regional Council.

Circle of scientific interests: music education in the member states of the European Union.

Стаття надійшла до друку 20.10.2023 р.

УДК 378.018.8:375.5.011-051:796]:373.091.31-059.2(045)

DOI: https://doi.org/10.59694/ped_sciences.2023.05.055

ЯЩУК Сергій Миколайович –

доктор педагогічних наук, професор,
декан факультету фізичного виховання
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8309-5898>
e-mail: S.yashchuk@ukr.net

МАСЛЮК Руслан Вадимович –

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент
кафедри теорії та методики спорту
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7954-577X>
e-mail: ruslan201187@gmail.com

СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ГРУПОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ УЧНІВ У ЗМАГАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

ЯЩУК Сергій Миколайович, МАСЛЮК Руслан Вадимович. СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ГРУПОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ УЧНІВ У ЗМАГАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розкрито проблему підготовки майбутніх учителів фізичної культури до організації групової взаємодії учнів у змагальній діяльності. Визначено роль фізичної культури та спорту, фізкультурної діяльності у всіх сферах життя суспільства, включаючи освіту. Доведено, що кожен вид спорту характеризується: своєю

змагальною тематикою та характером студентської діяльності; складом вправ та способом їх проведення у змагальній боротьбі (технічні та тактичні навички); власними правилами змагань.

Ключові слова: готовність, підготовка, майбутні вчителі, фізична культура, спорт, фізична підготовленість, організація, групова взаємодія, учні, змагальна діяльність.

YASHCHUK Serhii Mykolaiovych, MASLIUK Ruslan Vadymovych. ESSENTIAL CHARACTERISTICS OF THE READINESS OF FUTURE TEACHERS OF PHYSICAL CULTURE TO ORGANIZATION OF GROUP INTERACTION OF STUDENTS IN COMPETITIVE ACTIVITIES

The article reveals the problem of training future physical culture teachers to organize group interaction of students in competitive activities. The role of physical culture and sports, physical culture activity in all spheres of society, including education, is determined. It has been proven that each type of sport is characterized by: its competitive theme and the nature of student activity; the composition of exercises and the way they are carried out in competitive wrestling (technical and tactical skills); own competition rules. It was determined that competitive activity is the main institution of the social sports system.

The classification of the functions of competitive activity has been carried out. The primary functions include - determining the hierarchy of places of competition participants, ranking all competitors, finding the winner and prize-winners of the competition or fixing a record; secondary - standards, training, stimulation, self-assertion, entertainment, education, information, cognition, creativity, communication, modeling, control, agitation and propaganda, cultural exchange, entertainment, economy, international relations, physical exercises.

The specific features of competition as an integral attribute of sport, which distinguish it from other elements of sport, are determined. Specific features include: clear regulation of the activities of competition participants, service personnel and other persons; significant social and personal significance for each athlete of the competition process and sports results; maximum physical and mental stress caused by significant active emotions; granting the right to award sportsmen the titles «athlete of a certain rank», «master of sports», «master of sports of the world class» and «honored master of sports» if there are certain forms and requirements; direct or indirect interaction between competitors, in which each competitor can realize itself and oppose its competitors; clear regulation of the activities of rivals, service personnel and other persons.

The stages of competitive activity are defined: the first is the preparatory part («warm-up»), the second stage is the correction of the competition and competitive activity, the third is the analysis of competitive activity and further psychophysical recovery.

The significance of physical fitness as an integral component of the preparation of future physical culture teachers for the organization of group interaction of students in competitive activities and its types: general and special.

The concepts of «readiness to organize group interaction of students in competitive activities» and «competitive activity of students» are defined.

Keywords: readiness, preparation, future teachers, physical culture, sport, physical fitness, organization, group interaction, students, competitive activity.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Важливим чинником соціального замовлення освіти є підготовка конкурентоспроможного фахівця на ринку праці, що зумовлює нові вимоги до підготовки сучасного педагога у галузі фізичної культури та спорту.

Відповідно до Наказу МОН України «Про затвердження рекомендацій щодо стратегічного розвитку фізичного виховання та спортивної підготовки серед учнівської молоді на період до 2025 року (2021), фізична культура є основоположною цінністю у формуванні здорового способу життя. Цей факт обумовлює необхідність відповідних змін у підготовці майбутніх учителів фізичної культури у системі вищої освіти, що вимагає оновлення науково-методичного забезпечення та матеріально-технічного оснащення означеного процесу.

На сьогодні вчителі фізичної культури відчують труднощі у організації групової взаємодії учнів у змагальній діяльності. Це одна із причин недостатнього забезпечення теоретичної та практичної підготовленості випускників педагогічних ЗВО, що зумовлює актуальність пошуку шляхів

реформування підготовки майбутніх учителів фізичної культури до організації групової взаємодії учнів у змагальній діяльності.

Відтак, у соціально-економічному аспекті актуальність дослідження пов'язана з тим, що в основу реформування освіти покладено підхід, який відображає соціально-економічний розвиток суспільства та затребуваність фізичної культури та спорту як основи здорового способу життя. Отже, у майбутнього вчителя фізичної культури у процесі навчання має бути сформована готовність до організації групової взаємодії учнів у змагальній діяльності. У науково-теоретичному аспекті виявлено недостатню обґрунтованість механізмів, засобів та умов ефективності вирішення задекларованої проблеми; у науково-методичному – виникла потреба узагальнення теоретичного та практичного педагогічного досвіду та розробки практичних рекомендацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питаннями професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури займається низка відомих вчених: В. Бабаліч [1], А. Веселовський [3], С. Карасевич [79], О. Сопотницька [10] та ін.

Проблема професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до змагальної діяльності розкривається у дослідженнях: О. Голоцван [4], О. Єрмоленко [5], Н. Олійник [8] та ін. Науковцями досліджено ефективність педагогічної роботи з учнями у процесі змагальної діяльності, інтерактивні педагогічні технології у створенні сприятливого клімату при взаємодії учнів у змагальній діяльності. Проте проблема готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації групової взаємодії учнів у змагальній діяльності досліджена у наукових доробках дотично.

Метою статті є розкриття сутнісних характеристик готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації групової взаємодії учнів у змагальній діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах винятковою є роль фізичної культури та спорту у всіх сферах життя суспільства, включаючи освіту. Це стосується й підготовки майбутнього вчителя фізичної культури.

Підготовка майбутніх учителів фізкультури є одним із показників професійної фізкультурної діяльності, зокрема участі у конкурсах чи змаганнях [4, с. 48].

На думку Н. Олійник, спортивна діяльність не може існувати окремо без складового елемента – змагання, без якого повністю втрачає свій зміст, свою специфіку. В історичному аспекті у розвитку людської культури різні види протистояння, змагань, ігор первинні; лише пізніше почали з'являтися та закріплюватися на практиці елементи, методи, форми підготовки до їх участі [8, с.92]. Генетично спортивні змагання «старші» спортивних тренувань та інших форм підготовки спортсменів. Спортивне змагання постає як причина, що сприяла виникненню тренувальних занять, а не навпаки.

Імас Є. висловлює оригінальну думку про причини занять спортом. На думку автора, спортивні ігри давніх греків – одна із спроб знайти найвищою мірою демократичну форму, яка могла б мирно вирішувати суперечки між громадами, що змагаються [6, с. 144].

О. Голоцван у своїй роботі зазначає, що навколо змагань сформувалася спеціалізована система соціальної організації спорту. Вона містить: мислення, науку і методологію управління, матеріально-технічне та фінансове забезпечення, навчання, відбір та підготовку спортсменів, а також участь людини в інших сферах діяльності [4, с. 102].

Аналогічно, спорт структурований для побудови зрілих, автономних видів спорту. Кожен вид спорту – невід'ємна частина спортивної системи, але необхідна в її функціональній структурі (кадрова, наукова, фінансова, матеріально-технічна служби тощо) як автономна складова.

Розподіл спорту на види сприяє розвитку та проведенню різноманітних змагань. На думку

Л. Рибалко, спортивний простір традиційно включає значну кількість змагальних видів діяльності. Як самостійний спорт формувався і формується навколо конкретних змагань, які сприяють розвитку спорту [9, с. 165].

Кожен вид спорту характеризується: своєю змагальною тематикою та характером спортивної діяльності, складом вправ та способом їх проведення у змагальній боротьбі (технічні та тактичні навички), власними правилами змагань.

Тому змагальна діяльність є основним інститутом соціальної спортивної системи. Фактично, змагатися без спорту неможливо, водночас спорт без змагань стає безглуздим. Змагання за наявності спорту не втрачає своєї значущості, проте може сильно збіднюватись, якщо ґрунтуватиметься лише на природних даних учасників змагань. У цьому концентровано розкривається соціальна сутність спортивного змагання.

Узагальнюючи вищесказане нами класифіковано функції змагальної діяльності. До первинних функцій віднесено – визначення ієрархії місць учасників змагань, рангова оцінка всіх суперників, визначення переможця та призерів змагань чи фіксація рекорду; вторинних – стандарти, підготовка, стимуляція, самоствердження, розваги, освіта, інформація, пізнання, творчість, спілкування, моделювання, контроль, агітація та пропаганда, культурний обмін, розваги, економіка, міжнародні відносини, фізичні вправи.

Як стверджує О. Єрмоленко, змагання виникають, коли в людини з'являється як мінімум установка зробити щось краще, ніж хтось і перевершити когось у будь-якому відношенні. Більш повноцінним є варіант, коли всі суперники усвідомлюють змагальність своїх дій та одночасно мають установку на виграш один у одного [5, с. 42].

Змагання як невід'ємний атрибут спорту має специфічні особливості, які відрізняють його від інших елементів спорту. На основі аналізу численних досліджень можна вважати, що головними особливостями спортивних змагань є: чітка регламентація діяльності учасників змагань, обслуговуючого персоналу та інших осіб; значна соціальна та особиста значимість для кожного спортсмена процесу змагань та спортивних результатів; максимальні фізичні та розумові навантаження, викликані значними активними емоціями; надання права на присвоєння спортсменам звань: «майстер спорту», «майстер спорту світового класу» та «заслужений майстер спорту» за наявності певних форм та вимог; пряма чи опосередкована взаємодія між конкурентами, у якій кожен суперник може реалізовувати себе та протистояти своїм конкурентам; чітке регулювання діяльності суперників, обслуговуючого персоналу та інших осіб.

У теорії спортивних ігор одним із термінів вважається поняття «змагальна діяльність», яка на думку С. Карасевич, включає демонстрацію та

оцінку спортивних здібностей учасників різних видів спорту, властивих їм відповідно до правил спортивних дій, методів змагальної боротьби і результатів оцінки [7, с. 90].

Бойчук Р. у своїх роботах доповнює, що характерною ознакою змагальної діяльності, є конкуренція, яка спрямована на отримання нагороди, суперництво між особами, зацікавленими у досягненні однієї й тієї ж мети [2, с. 9].

Змагальна діяльність має поетапний характер. Перший етап – попередній запуск включає психофізіологічну корекцію організму та підготовчу частину («розминка»). Другий етап практико-змагальний (основний) містить: методи техніко-тактичних дій, корекцію самого змагання і змагальну діяльність. Третій етап завершальний – відновлення («заминка»), аналіз конкурентної активності та подальше психофізичне відновлення.

До характерних чинників у результатах змагальної діяльності Н. Олійник відносить такі: організацію змагальної діяльності на належному рівні; оптимальний рівень підготовки до загальної та спеціальної фізичної та психологічної підготовленості; наявність досвіду змагання; грамотну роботу коучингу у навчальному процесі; здобуття кваліфікаційних знань [8, с. 57].

Невід'ємною складовою підготовки майбутніх учителів фізичної культури до організації групової взаємодії учнів у змагальній діяльності виступає фізична підготовленість як здатність функціональних систем організму відображати необхідний рівень розвитку фізичних властивостей, що характеризує залежність успіху змагань у спорті.

У нашому дослідженні особливий інтерес становлять такі види фізичної підготовленості як загальна та спеціальна.

За В. Бабаліч «загальна фізична підготовка» – це процес вдосконалення рухових фізичних властивостей, спрямований на повний і гармонійний фізичний розвиток людини [1, с. 331].

Аналіз сучасних досліджень показує, що загальна фізична підготовленість має такі цілі: зміцнення здоров'я та підтримання організму; підвищення гармонійного фізичного розвитку, здатності організму функціонувати; загальний рівень підтримки; високий рівень довготривалого збереження фізичних кондицій.

Під «загальною фізичною підготовкою» розуміються практичні вправи (біг, плавання, спортивні та відкриті ігри, катання на лижах, велосипеді, важка атлетика тощо, сили оздоровлення природних та гігієнічних чинників). У освітньому процесі здійснюється загальна фізична підготовка на уроках фізкультури.

Спеціальну фізичну підготовку багато авторів вважають процесом розвитку передумов для швидкого оволодіння тією чи іншою технікою. Спеціальна фізична підготовка, основною метою якої є зміцнення органів та систем, підвищення їх функціональних можливостей, а також розвиток

рухових навичок, здійснюється у чіткій відповідності до вимог відбору рухової активності.

Спеціальні засоби фізичної підготовки включають вправи. По-перше, відповідають змагальним вправам у режимі роботи організму, по-друге, містять здатність удосконалити організм вже на функціональному рівні, і по-третє, удосконалити техніко-тактичні навички для забезпечення необхідної енергетичної бази.

Технічне навчання призначене для навчання технічним рухам. Л. Рибалко вважає, що «спортивна техніка» – це спосіб підтримки руху, який характеризується психофізіологічними можливостями ефективності та раціональності до певної міри [9, с. 166].

Технічна підготовленість характеризується здатністю до виконання та способів оволодіння технікою у дії. Її стандартами є: обсяг техніки, прийомів, які можуть виконувати спортсмени; універсальність техніки, різноманітність застосовуваних прийомів. Тому для спортивних ігор – це співвідношення частоти використання різної кількості технічних прийомів.

Виокремлюється загальна та спеціальна технічна підготовки. Загальна технічна підготовка є необхідною умовою набуття рухових навичок при виборі діапазону тренувальних навичок. Метою спеціальної технічної підготовки є освоєння окремої спортивної техніки. Вона передбачає вирішення таких завдань: освоєння практичних навичок, необхідних для успішної участі у змаганнях; застосування спортивного інвентарю, вибір найбільш оптимальної форми навчання; технічні навички; отримання знань про спортивні технології.

Рибалко Л. зазначає, що метою тактичної підготовки є оволодіння рухом, тактикою та досягнення тактичної майстерності обраного руху. Тактика – це форма та метод боротьби в умовах змагання. Розрізняють індивідуальну, командну та групову тактику. Тактика також може бути пасивною, активною чи комбінованою [9, с. 166].

Пасивна тактика наперед визначеної ініціативи надається противнику, щоб у потрібний момент взяти власну ініціативу. Агресивна тактика є нав'язуванням дій противнику. Наприклад, різкий перехід від агресивного наступального бою до повільного боксу; зміна футбольної, гандбольної тактики їх комбінацій тощо. Змішана тактика включає як активні, так і пасивні форми конкурентного змагання. Тактика у грі спортсмена залежить від поставленого перед ним завдання. Усі ці завдання можна звести до чотирьох: показати максимальний зафіксований результат (не має значення, що результат з'являється, щоб перемогти суперника); перемога у грі з максимально високим результатом; показати достатні результати, щоб вийти в наступний раунд змагань; показати найвищий результат.

Крім загальної та спеціальної фізичної підготовленості виокремлюємо психологічну підгото-

вку, під якою розуміємо сукупність психолого-педагогічних заходів, а також фізкультурно-спортивної діяльності спортсмена та відповідних умов його життєдіяльності. Психологічна підготовка поділяється на загальну та спеціальну. Суть загальнопсихологічної підготовки полягає в тому, що вона спрямована на розвиток та вдосконалення психологічних функцій та якостей учнів, для яких необхідно вибрати спортивне успішне тренування. Тренування враховує психічний стан, методи активної саморегуляції, можливість виконання рухів в екстремальних умовах, емоційну стійкість, усунення напруги та фізичних навантажень тощо. Загальнопсихологічна підготовка проводиться у позаурочний час. Вона проводиться паралельно із техніко-тактичною підготовкою. Але вона може також виконуватися і поза фізичною активністю, коли учень самостійно, або за допомогою психолога, що спеціалізується на певних завданнях, виконує вправи для покращення особистісних якостей, підвищення працездатності [8, с.86].

Спеціальна психологічна підготовка спрямована насамперед на розвиток психологічної готовності учнів до участі в конкретному змаганні. Специфіка кожного виду спорту полягає в різних вимогах до якості та структури психологічної підготовки. Мета психологічної підготовки: використовувати свої навички управління психічним станом в екстремальних умовах боротьби, фізичної активності, тривалих конкурентних проявів для підтримки фізичної та психологічної форми.

Отже, майбутній учитель фізичної культури повинен мати певні психолого-педагогічні та фахові знання, навички та вміння, необхідні для організації змагань та підготовки школярів до вибору виду спорту.

Змагальна діяльність при аналізі цього поняття, структури та функції дозволяє зробити висновок, що необхідне формування готовності до організації групової взаємодії учнів у змагальній діяльності.

На основі узагальнення вищезазначеного визначаємо поняття «готовність до організації групової взаємодії учнів у змагальній діяльності» як взаємозв'язок різних аспектів практичної готовності до планування, реалізації, стимулювання, аналізу результатів змагальної діяльності учнів в освітньому процесі ЗЗСО. Відповідно «змагальну діяльність учнів» трактуємо як демонстрацію можливостей учасників у різних видах спорту, як оцінку якості проведення технічних прийомів, індивідуальних і командних рухових дій з допомогою конкурентної боротьби з урахуванням психологічної стійкості та дотримання правил змагань.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Отже, професійна діяльність вчителя фізкультури висуває суттєві вимоги до його підготовки. Майбутній учитель повинен володіти

психолого-педагогічними та спеціальними знаннями, навичками та вміннями, необхідними до організації групової взаємодії учнів у змагальній діяльності.

Змагальна діяльність, при аналізі цього поняття, структури та функції дозволяє зробити висновок, що необхідне формування готовності майбутніх вчителів фізичної культури до організації змагальної діяльності. Визначено специфічні особливості змагання як невід'ємний атрибут спорту, які відрізняють його від інших елементів спорту.

Розкрито значущість фізичної підготовленості як невід'ємної складової підготовки майбутніх вчителів фізичної культури до організації групової взаємодії учнів у змагальній діяльності та її види: загальний та спеціальний.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розкритті взаємозв'язку організації підготовки учнів до змагальної діяльності та якістю професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури у ЗВО.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Бабаліч В. Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури на заняттях зі спортивно-педагогічного вдосконалення. *Молодий вчений*. Вип. 12(64). 2018. С. 330–333.
2. Бойчук Р. І. Теоретичне обґрунтування програми цілеспрямованого розвитку координаційних здібностей учнів на уроках фізичної культури з елементами спортивних ігор. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. № 1. 2015. С. 7–11.
3. Веселовський А., Редчиць В., Ільчишин І. Окремі напрями професійної підготовки фахівця фізичної культури у світлі вимог сьогодення. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 15. 2016. С. 277–283.
4. Голоцван О. А., Зимівець Н. В., Сакович О. Т., Ющишин С. Ю. Спорт заради розвитку: методичний посібник з підготовки інструкторів програми / за заг. ред. Н. Зимівець. Київ: Фенікс. 2017. 208 с.
5. Єрмоленко О. В., Єрмоленко М. В. Методика проведення практичних і самостійних занять зі спортивних ігор: посібник. Краматорськ: ДДМА, 2016. 75 с.
6. Імас Є., Мічуда Ю. Тенденції розвитку сфери фізичної культури та спорту в умовах сучасного ринку. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. № 2. 2015. С. 142–149.
7. Карасевич С. А. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-спортивної діяльності у закладах загальної середньої освіти: монографія. Умань: Візаві, 2018. 204 с.
8. Олійник Н. А., Войтенко С. М., Олійник

- Н. А., Войтенко С. М. Психологічні особливості спортивної діяльності: монографія. Вінниця: ВНАУ, 2020. 240 с.
9. Рибалко Л. М. Спортивна підготовка як системний педагогічний процес. *Молодь та олімпійський рух*: зб. тез доповідей XII Міжнарод. конф. молодих вчених (17 травня 2019 р.). Київ, 2019. С. 165–166.
  10. Сопотницька О. В. Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності в ігрових видах спорту: дис. ... кандидата пед. наук: 13.00.04. Хмельницький, 2016. 342 с.

REFERENCES

1. Babalich, V. (2018). *Profesiina pidhotovka maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury na zaniattiakh zi sportyvno-pedahohichnoho vdoskonalennia*. [Professional training of future teachers of physical culture at classes on sports and pedagogical improvement]. Kyiv.
2. Boichuk, R. I. (2015). *Teoretychne obgruntuvannia prohramy tsilespriamovanoho rozvytku koordynatsiinykh zbidnostei uchniv na urokakh fizychnoi kultury z elementamy sportyvnykh ihor*. [Theoretical justification of the program of purposeful development of students' coordination abilities in physical education lessons with elements of sports games]. Kyiv.
3. Veselovskyi, A., Redchyts, V., Ilchyshyn, I. (2016). *Okremi napriamy profesiinoy pidhotovky fakhivtsia fizychnoi kultury u svitli vymoh sohodennia*. [Separate areas of professional training of a physical culture specialist in the light of today's requirements].
4. Holotsvan, O. A., Zymivets, N. V., Sakovych, O. T., Yushchyshyn, S. Yu. (2017). *Sport zarady rozvytku*. [Sport for the sake of development]. Kyiv.
5. Yermolenko, O. V., Yermolenko, M. V. (2016). *Metodyka provedennia praktychnykh i samostiinykh zaniat zi sportyvnykh ihor*. [Methodology of conducting practical and independent classes on sports games]. Kramatorsk.
6. Imas, Ye., Michuda, Yu. (2015). *Tendentsii rozvytku sfery fizychnoi kultury ta sportu v umovakh suchasnoho rynku*. [Trends in the development of physical culture and sports in the conditions of the modern market].
7. Karasievych, S. A. (2018). *Pidhotovka maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury do fizkulturno-sportyvnoi diialnosti u zakladakh*

- zahalnoi serednoi osvity*. [Preparation of future teachers of physical culture for physical culture and sports activities in institutions of general secondary education]. Uman.
8. Oliinyk, N. A., Voitenko, S. M., Oliinyk, N. A., Voitenko, S. M. (2020). *Psykhologichni osoblyvosti sportyvnoi diialnosti*. [Psychological features of sports activity]. Vinnytsia.
  9. Rybalko, L. M. (2019). *Sportyvna pidhotovka yak systemnyi pedahohichnyi protses. Molod ta olimpiyskyi rukh*. [Sports training as a systematic pedagogical process. Youth and the Olympic movement]. Kyiv.
  10. Sopotnytska, O. V. (2016). *Formuvannia hotovnosti maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury do trenerskoi diialnosti v ihrovykh vyдах sportu*. [Formation of readiness of future physical education teachers for coaching activities in game sports]. Khmelnytskyi.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ЯЩУК Сергій Миколайович – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету фізичного виховання, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх фахівців.

МАСЛЮК Руслан Вадимович – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики спорту, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх фахівців галузі фізичної культури та спорту.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

YASHCHUK Serhii Mykolaiovych – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Dean of the Faculty of Physical Education, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University.

Circle of scientific interests: professional training of future specialists.

MASLIUK Ruslan Vadymovych – PhD in Education, associate professor, Head of the Department of Sport Theory and Methodology, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University.

Circle of scientific interests: professional training of future specialists in the field of physical culture and sports.

Стаття надійшла до друку 17.10.2023 р.